

Aan het algemeen bestuur

bezoekadres Dokter Van Deenweg 186
postadres Postbus 60
8000 AB Zwolle
telefoon 088 - 233 12 00
internet wdodelta.nl
bank Nederlandse Waterschapsbank Den Haag
IBAN NL66NWAB0636756882
BIC NWABNL2G
KvK 6420 8338

datum 26 januari 2021 ons kenmerk Z/20/036115-153244 behandeld door Melanie Kuiper
portefeuillehouder M.F. Wichard e-mail melaniekuiper@wdodelta.nl
onderwerp Robuust plan Slibeindverwerking (landelijk)

Geacht bestuur,

Mede door het tijdelijk wegvallen van de slibeindverwerking bij het Afval Energiebedrijf Amsterdam in 2019, bleek dat in Nederland te weinig slibeindverwerkingscapaciteit is bij dit soort gebeurtenissen. Deze ondercapaciteit bij de eindverwerking is, als gevolg van gewijzigde wetgeving, ontstaan door het wegvallen van de Duitse markt voor het opvangen van fluctuaties in het aanbod van het zuiveringsslib. Uit onderzoek is gebleken dat voor verdere verduurzaming en het versterken van het slibeindverwerkingsysteem, op de meest doelmatige wijze, een bepaalde schaalgrootte nodig is. Het zorgen voor voldoende eindverwerkingscapaciteit bij incidenten is voor waterschappen daarom een collectieve aangelegenheid geworden. Ook het ministerie van I&W heeft er bij de Unie van Waterschappen op aangedrongen dat de waterschappen collectief een regeling organiseren waarmee incidenten kunnen worden opgevangen. Onder verantwoordelijkheid van de UvW is het plan "Samen op weg naar een robuuste en duurzame slibeindverwerking" opgesteld. Op 11 december 2020 hebben de waterschappen gezamenlijk dit plan vastgesteld.

Gezamenlijke verantwoordelijkheid

Ieder waterschap is verantwoordelijk voor de eigen gezonde bedrijfsmatige capaciteit voor de eindverwerking van het zuiveringsslib dat ontstaat bij de rioolwaterzuivering. Toch kunnen incidenten plaatsvinden, waarbij het nodig is om collectief locaties voor tijdelijke opslag gereed te hebben. Slechts bij zeer grote calamiteiten wordt een beroep gedaan op de rijksoverheid. Een robuust systeem van slibeindverwerking is een gezamenlijke verantwoordelijkheid die gezamenlijk wordt opgepakt: alle waterschappen doen mee.

Tijdelijke slibopslag

De waterschappen slaan het zuiveringsslib van het rioolwater bij incidenten tijdelijk op om het in een later stadium alsnog te verwerken. Zo wordt voorkomen dat het overtollige zuiveringsslib in strijd met de regelgeving wordt gestort of in het oppervlaktewater terecht komt.

Looptijd

De genoemde ondercapaciteit kan volgens de waterschappen tot 2025 aanhouden. In het plan is gekeken naar het meerjarige aanbod van het zuiveringsslib en de bestaande verwerkingsmethoden. Vervolgens is geconstateerd dat er in de periode 2021-2025 behoefte is aan een collectieve incidentencapaciteit en een landelijke calamiteitenregeling. De implementatie van het plan staat gepland in de eerste helft van 2021.

Calamiteitenregeling is nog in onderzoek

Het plan is opgesteld op verzoek van minister Cora van Nieuwenhuizen van Infrastructuur en Waterstaat. Op de incidentencapaciteit komt een onafhankelijke regie met eigen monitor en verantwoording. Een calamiteitenregeling voor het tijdelijk opslaan van zuiveringslib in de rijksbaggerdepots is nog in onderzoek.

Autonomie, collectiviteit en flexibiliteit

Met dit plan wordt de autonomie per waterschap erkend: de uitdagingen verschillen per waterschap, in de wijze waarop de waterschappen hun taken uitvoeren zijn ze relatief vrij. Het uitgangspunt is dat de lasten voor de taak gezamenlijk gedragen worden, dit is een basisbeginsel van het werk van de waterschappen (collectiviteit). Ook is het systeem flexibel genoeg om in te kunnen spelen op innovaties en technieken die het systeem verder verduurzamen.

Financiën

De vaste jaarlijkse kosten voor het Robuuste plan slibeindverwerking worden gezamenlijk gedragen en zijn per waterschap in eerste instantie geschat op € 30.000 - € 40.000 (gemiddeld). Gelet op het volume aan geproduceerd slib ligt dit bedrag voor WDO Delta lager. Deze jaarlijkse kosten worden opgenomen in de exploitatiekosten voor de slibeindverwerking en zijn minder dan 1% van onze totale slibeindverwerkingskosten. Voor het daadwerkelijk gebruik van de incidentencapaciteit geldt het profijtbeginsel.

Het dagelijks bestuur van het
Waterschap Drents Overijsselse Delta

de secretaris

de dijkgraaf

E. de Kruijk

D.S. Schoonman